T093 ATĐ 5 (35) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q131-Đại Chủng Uẩn-Luận về Đại Tạo

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 131

LUAÄN VEÀ ÑAÏI TAÏO (Phaàn 5)

Nhö trong kinh noùi: “Tröôûng giaû OÂ-yeát-la thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Thöa Ñöùc Theá Toân! Con vaøo moät luùc noï töï tay caàm thìa, luùc cuùng döôøng ñoà aên thöùc uoáng cho Taêng, coù thieân thaàn ôû giöõa hö khoâng noùi con raèng: Ñaây laø quaû A-la-haùn, ñaây laø Höôùng a-la-haùn, ñaây laø quaû Baát hoaøn, ñaây laø Höôùng Baát hoaøn, ñaây laø quaû Nhaát lai, ñaây laø Höôùng Nhaát lai, ñaây laø quaû Döï löu, ñaây laø Höôùng Döï löu, ñaây laø trì-ñaây laø phaïm. Con vaøo luùc baáy giôø tuy nghe lôøi noùi aáy, nhöng töï bieát mình khoâng coù taâm khoâng bình ñaúng, ôû trong Taêng chuùng duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng.” Hoûi: Thieân thaàn aáy laø ai? Laïi vì nhaân duyeân gì maø ñeán noùi cho Tröôûng giaû bieát? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Laø caùc ma ôû coõi trôøi Duïc, vì laøm trôû ngaïi ñeán phaåm thieän cuûa Tröôûng giaû. Coù ngöôøi noùi: Laø quyû duøng lôøi doái gaït laøm cho Tröôûng giaû meâ hoaëc roái loaïn. Coù Sö khaùc noùi: Ñoù laø caùc Thieân thaàn maø Tröôûng giaû thöôøng cuùng teá, ñeán giöõa hö khoâng chæ daãn roõ raøng cho Tröôûng giaû veà suï sai bieät cuûa caùc ruoäng phöôùc. Coù ngöôøi khaùc lai noùi: Ñoù laø thaân thuoäc quaù khöù cuûa Tröôûng giaû sinh ôû trong coõi trôøi, duøng lôøi noùi thaønh thaät ñeå nhaéc nhôû daãn daét tröôûng giaû. Hoûi: Neáu laø thaân thuoäc quaù khöù cuûa Tröôûng giaû thì ñoái vôùi Höôùng Döï löu laøm sao coù theå bieát ñöôïc, bôûi vì Kieán ñaïo nhanh choùng khoâng phaûi laø caûnh giôùi cuûa hoï? Ñaùp: Höôùng Döï löu coù hai loaïi: 1. Theá tuïc. 2.Thaéng nghóa. Ñaït ñöôïc phaàn Thuaän quyeát traïch goïi laø theá tuïc, ñaõ tieán vaøo Kieán ñaïo thì goïi laø thaéng nghóa. Truù vaøo Höôùng theá tuïc laø caûnh giôùi cuûa caùc Thieân thaàn aáy. Neáu laø Höôùng thaéng nghóa thì Xaù-lôïi-töû… haõy coøn khoâng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 131 571

bieát heát, huoáng gì laø caùc Thieân thaàn aáy, cho neân caùc Thieân thaàn aáy ñaõ neâu ra chæ laø theá tuïc, bôûi vì coù theå thoï nhaän ñoà aên thöùc uoáng maø

Tröôûng giaû ñaõ cuùng döôøng. Cuõng coù kinh khaùc noùi veà Höôùng thaéng nghóa. Nhö Ñöùc Theá Toân baûo vôùi Baø-ñaø-leâ raèng: “Neáu coù Tyø kheo laø Caâu giaûi thoaùt, giaû söû Ta baûo vôùi ngöôøi aáy raèng: OÂng haõy duøng thaân baéc caàu cho Ta ôû nôi keânh möông laày loäi naøy! Naøy Baø-ñaø-leâ, theo yù oâng theá naøo? Ngöôøi aáy nghe Ta sai khieán thì coù choáng ñoái laøm traùi hay khoâng? Luùc saép böôùc chaân leân thì coù traùnh neù ruùt lui hay khoâng? Luùc ñang giaãm chaân leân thì coù nghieâng ngöôøi chuyeån ñoäng hay khoâng? Baø-ñaø-leâ thöa raèng: Khoâng nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân laïi baûo vôùi Baø-ñaø-leâ: Löôïc qua ngöôøi Caâu giaûi thoaùt, neáu coù Tyø kheo laø Tueä giaûi thoaùt, giaû söû Ta baûo vôùi ngöôøi aáy… cho ñeán noùi roäng ra. Laïi löôïc qua ngöôøi Tueä giaûi thoaùt, noùi ñeán ngöôøi Thaân chöùng; laïi löôïc qua ngöôøi Thaân chöùng, noùi ñeán ngöôøi Kieán chí; laïi löôïc qua ngöôøi Kieán chí, noùi ñeán ngöôøi Tín thaéng giaûi; löôïc qua ngöôøi Tín thaéng giaûi, noùi ñeán ngöôøi Tuøy phaùp haønh; löôïc qua ngöôøi Tuøy phaùp haønh, noùi ñeán ngöôøi Tuøy tín haønh…” Ñöùc Phaät hoûi-ngöôøi aáy traû lôøi taát caû ñeàu nhö tröôùc. Coù ngöôøi noùi: Kinh naøy cuõng noùi ñeán Höôùng-quaû Döï löu theá tuïc, bôûi vì trong Kieán ñaïo khoâng coù theå nghe nhaän ngöõ nghóa cuûa Phaät. Lôøi bình: Trong naøy noùi ñeán Höôùng thaéng nghóa ñoái vôùi lyù laø thích hôïp, bôûi vì noùi ñeán Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh. Hoûi: Luùc truù trong Kieán ñaïo khoâng coù theå nghe nhaän, bôûi vì ngöõ nghóa cuûa Phaät khoâng coù taâm khaùc, laøm sao Ñöùc Theá Toân duøng lôøi ñeå noùi veà ñieàu aáy? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân döïa vaøo yù thích cuûa ngöôøi aáy maø noùi, bôûi vì khoâng coù söï vieäc nhö vaäy ñeå phaân bieät. Giaû söû ôû trong Kieán ñaïo coù taâm phaân bieät khaùc nhau, coù theå tieáp nhaän ngöõ nghóa naøy cuûa Nhö Lai, thì chaéc chaén rôøi boû Kieán ñaïo ñeå laøm theo söï vieäc ñaõ sai baûo. YÙ cuûa Ñöùc Phaät traùch maéng Baø-ñaø-leâ raèng: Truù trong Kieán ñaïo haõy coøn thuaän theo lôøi Ta sai baûo, huoáng gì oâng lìa xa taát caû coâng ñöùc, maø ôû nôi Ta sinh taâm choáng ñoái laøm traùi? Vì vaäy trong naøy noùi ñeán Höôùng thaéng nghóa. Hoûi:Vì sao Tröôûng giaû tuy nghe lôøi Thieân thaàn noùi, nhöng vaãn ôû trong Taêng chuùng duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Taêng chuùng ñeàu laø do moät tieáng kieàn chuøy baùo hieäu cuûa Tröôûng giaû maø taäp trung ñeán. Ngöôøi aáy daáy leân yù nghó naøy: Taêng chuùng naøy ñeàu laø do moät tieáng kieàn chuøy baùo hieäu cuûa mình maø taäp trung ñeán, khoâng neân ñoái vôùi Taêng chuùng maø duøng taâm cuùng döôøng khoâng bình ñaúng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 131 572

Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Taêng chuùng thoï nhaän ñoà aên thöùc uoáng naøy ñeàu tröø ñöôïc ñoùi khaùt khoâng coù gì sai bieät. Ngöôøi aáy daáy leân yù nghó naøy: Mình cuùng döôøng ñoà aên thöùc uoáng ñeå tröø heát ñoùi khaùt, nhö A-la-haùn thoï nhaän mình cuùng döôøng roài ñoùi khaùt ñöôïc tröø heát, dò sinh coù ñuû raøng buoäc thoï nhaän ñoà aên thöùc uoáng cuûa mình cuõng laïi nhö vaäy, khoâng neân ôû ñaây maø cuùng döôøng vôùi taâm khoâng bình ñaúng. Coù ngöôøi noùi: Tröôûng giaû cuùng döôøng ñoà aên thöùc cho Taêng vôùi yù nghó chuû yeáu laø muoán laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc. Ngöôøi aáy daáy leân yù nghó naøy: Mình cuùng döôøng ñoà

aên thöùc uoáng vì laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc chöù khoâng mong laøm lôïi cho mình, nhö A-la-haùn thoï nhaän ñoà aên thöùc uoáng cuûa mình maø ñöôïc lôïi ích, ngöôøi phaù giôùi cuõng nhö vaäy, vì vaäy cho neân nay mình phaûi cuùng döôøng vôùi taâm bình ñaúng Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû traùnh söï yeâu gheùt. Ngöôøi aáy daáy leân yù nghó naøy: Neáu cuùng döôøng khoâng bình ñaúng ñoái vôùi Taêng, hoaëc laø mình khôûi taâm yeâu gheùt, vì vaäy seõ daãn ñeán quaû khoâng nhö yù, mình ñaõ ñoái vôùi hoï taïo neân thuø oaùn, sao coù theå goïi laø thí chuû cuùng döôøng thanh tònh thaät söï? Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû thuaän theo lôøi Ñöùc Phaät daïy, cho neân luùc aáy daáy leân yù nghó naøy: Nhö Lai thöôøng noùi neáu coù ai ñoái vôùi moät Boå-ñaëc-giaø-la, taâm khoâng bình ñaúng maø cung caáp nuoâi döôõng thì coù naêm ñieàu loãi laàm. Neáu coù moät sai soùt thì haõy coøn khoâng neân laøm, huoáng gì laø ñoái vôùi naêm? Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû khoâng mong caàu quaû baùo, cho neân luùc aáy daáy leân yù nghó naøy: Dò thuïc cuûa quaû cuùng döôøng chæ nhaän laáy ôû coõi Duïc, neáu mình maïng chung seõ sinh ñeán coõi Saéc, thì quaû cuùng döôøng ñoái vôùi mình seõ trôû thaønh voâ ích, giaû söû laø coù ích thì haõy coøn khoâng mong caàu, huoáng gì laø khoâng coù ích. Vì vaäy mình chæ neân duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû cung kính ñoái vôùi xuaát gia, cho neân daáy leân yù nghó naøy: Mình lìa nhieãm coõi Duïc ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn, vaãn khoâng coù theå rôøi boû ñoái vôùi tieàn cuûa chaâu baùu-quyeán thuoäc ôû nhaø, nhöõng ngöôøi xuaát gia tuy coù ñuû moïi raøng buoäc, maø ñoái vôùi gia ñình quyeán thuoäc-taøi saûn chaâu baùu coù theå rôøi boû khoâng coù söï tích taäp, thoï giôùi caám cuûa Phaät suoát ñôøi tu haønh, phaïm haïnh thanh tònh vieân maõn thuaàn nhaát, giaû söû coù yù nieäm sai laïc vi phaïm laøm hoûng giôùi caám, sinh loøng hoå theïn saâu saéc thöôøng mong ñöôïc thanh tònh, neáu ôû gia ñình thì khoâng theå naøo nhö vaäy. Vì vaäy mình neân ñoái vôùi Taêng chuùng naøy duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 131 573

Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû coi troïng hình töôùng leã nghi, cho neân daáy leân yù nghó naøy: Nhöõng ngöôøi xuaát gia caïo boû raâu toùc-maëc aùo vaûi nhuoäm, hình töôùng oai nghi gioáng nhö Phaät, trì giôùi hay phaù giôùi ñeàu laøm cho theá gian ngöôùc nhìn toân troïng maø sinh phöôùc thieän, bôûi vì laøm ruoäng phöôùc cho neân mình ñoái vôùi Taêng chuùng phaûi duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû mang naëng aân cuûa Phaät, cho neân daáy leân yù nghó naøy: Mình nhôø vaøo Phaät phaùp maø ñaït ñöôïc Nhaãn trí, kieám vaø chaøy Kim cang ñaäp tan nuùi cao cuûa hai möôi Thaân kieán, chaët ñöùt goác reã cuûa voâ bieân neõo aùc, laøm cho coù giôùi haïn nhaát ñònh höôùng ñeán Nieát-baøn, ôû trong boán Ñeá coù tueä nhaõn thanh tònh, khoâng coøn kieát thuoäc phaàn döôùi, ra khoûi buøn laày cuûa duïc voïng. Vì vaäy mình khoâng neân ñoái vôùi ñeä töû cuûa Phaät maø duøng taâm khoâng bình ñaúng ñeå cuùng döôøng. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Tröôûng giaû hieån baøy giaùc tueä kieân coá cuûa mình ñaõ ñaït ñöôïc khoâng theå naøo chuyeån ñoåi, cho neân daáy leân yù nghó naøy: Tueä cuûa

mình kieân coá leõ naøo thuaän theo lôøi cuûa Thieân thaàn maø tuøy tieän coù söï chuyeån bieán hay sao? Vì vaäy ñoái vôùi Taêng chuùng duøng taâm bình ñaúng maø cuùng döôøng. Hieån baøy veà mình nhö vaäy, cho neân ñeán thöa vôùi Ñöùc Phaät. Nhö trong kinh noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi Khaùnh Hyû: Cuùng döôøng aên uoáng coù hai quaû khoâng coù gì sai bieät: 1. Boà-taùt nhaän thöùc aên aáy roài, chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. 2. Nhö Lai nhaän thöùc aên aáy roài, tieán vaøo caûnh giôùi Ñaïi Nieát-baøn Voâ dö." Hoûi: Baét ñaàu nhaän thöùc aên thì coù tham saân si, sau khi nhaän thöùc aên thì tham saân si khoâng coøn, vì sao quaû cuùng döôøng khoâng coù coù gì sai bieät? Ñaùp: Do suy nghó vaø do ruoäng coù söï thuø thaéng rieâng bieät, Ñöùc Phaät döïa vaøo söï thuø thaéng rieâng bieät maø noùi laø khoâng sai khaùc. Nghóa laø luùc ban ñaàu hai chò em Nan-ñaø vaø Nan-ñaø-baït-la, nghe noùi Boà-taùt thoï nhaän chaùo söõa ñaày ñuû möôøi saùu vò ngoït ngaøo, chaéc chaén seõ ñöôïc thaønh töïu Voâ thöôïng Ñaúng giaùc, vui möøng nhaûy leân sung söôùng phaùt khôûi suy nghó thuø thaéng, mang chaùo söõa nhö treân daâng leân Boà-taùt. Boà-taùt aên roài ngay trong ñeâm naøy, laøm cho quaân ma phaûi haøng phuïc, thaønh baäc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Hai chò em nghe tin vui möøng gaáp boäi laïi khôûi leân suy nghó thuø thaéng. Ruoäng ñaõ cuùng döôøng aáy tuy khoâng phaûi laø thuø thaéng, nhöng nhôø vaøo suy nghó thuø thaéng cho neân coù theå daãn ñeán quaû thuø thaéng. Thuaàn-

ñaø vaøo luùc Ñöùc Phaät saép Nieát-baøn, thaáy thaân hình cuûa Ñöùc Phaät döôøng nhö coù phaàn suy yeáu ñoåi thay, laïi nghe khoâng laâu nöõa nhaát ñònh nhaäp Nieát-baøn, ngöôõng moä löu luyeán khoâng chòu ñöïng noåi, laøm cho taâm mình buoàn phieàn roái bôøi, suy nghó vaø yù nguyeän thuø thaéng khoâng theå naøo hieän roõ tröôùc maét, nhöng nhôø vaøo ruoäng thuø thaéng maø coù theå daãn ñeán quaû thuø thaéng. Ñöùc Phaät döïa vaøo ñaây cho neân noùi laø khoâng coù gì sai bieät. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Bôûi vì muoán ngaên chaën taâm cuûa Thuaàn-ñaø thay ñoåi hoái tieác. Nhö trong kinh aáy noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi A-nan: Neáu Thuaàn-ñaø kia laø ngöôøi kheùo leùo, hoaëc laø do ngöôøi khaùc daãn daét, hoaëc laø töï mình suy nghó tìm hieåu, ôû trong söï cuùng döôøng thöùc aên maø sinh loøng thay ñoåi hoái tieác, thì ñoái vôùi söï vieäc khoù coù ñöôïc seõ trôû thaønh khoâng ñaït ñöôïc. Söï vieäc khoù coù ñöôïc aáy, ñoù goïi laø söï cuùng döôøng cuoái cuøng luùc chö Phaät saép Nieát-baøn. Neáu ngöôøi aáy sinh taâm thay ñoåi hoái tieác, thì oâng neân duøng saùu xöù maø khuyeán khích, noùi cho bieát laø nhaân duyeân cuùng döôøng thöùc aên coù theå daãn ñeán soáng laâu, saéc töôùng-söùc ma- ïnh-vui veû-danh tieáng-giaøu sang-quan quyeàn, toâi ñi theo Ñöùc Theá Toân töï mình nghe söï vieäc naøy, cuùng döôøng thöùc aên coù hai quaû khoâng coù gì sai bieät: 1. Boà-taùt thoï nhaän thöùc aên aáy roài, chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà. 2. Nhö Lai thoï nhaän thöùc aên aáy roài, tieán vaøo caûnh giôùi Ñaïi Nieát-baøn voâ dö. Laïi caàn phaûi noùi cho Thuaàn-ñaø kia bieát: Neân bieát ôû trong söï cuùng döôøng thöùc aên, neáu sinh taâm thay ñoåi hoái tieác thì oâng ôû trong söï vieäc khoù coù ñöôïc nhö vaäy seõ trôû thaønh khoâng ñaït ñöôïc. Nhö maát ñi dòp

daâng cuùng chaùo söõa maø sinh ra phöôùc thieän thuø thaéng luùc Boà-taùt saép thaønh Phaät, caån thaän ñöøng thay ñoåi hoái tieác!” Vì vaäy cho neân noùi laø hai quaû khoâng coù gi sai khaùc. Coù ngöôøi noùi: Hai luùc ñeàu coù theå giuùp ñôõ theâm cho thaân lìa nhieãm, nghóa laø thöùc aên vaøo luùc tieâu hoùa thì coù theå laøm söï vieäc cuûa aên. Ñöùc Phaät vaøo luùc cuoái ñeâm thaønh töïu Chaùnh giaùc, thöùc aên aáy tieâu hoùa gioáng nhö thaønh töïu Chaùnh giaùc; Nieát-baøn cuõng nhö vaäy. Vì theá cho neân noùi hai quaû cuûa söï cuùng döôøng khoâng coù sai bieät. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài chöùng ñöôïc Phaät phaùp, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài thoï duïng Phaät phaùp. Ñöôïc tu vaø taäp tu, noùi cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài lieàn tieán vaøo taát caû Tónh löï-Giaûi thoùat-Ñaúng trì-Ñaúng chí, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài cuõng

tieán vaøo taát caû Tónh löï-Giaûi thoaùt-Ñaúng trì-Ñaúng chí. Coù ngöôøi noùi:Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài vöôït qua doøng soâng phieàn naõo, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài vöôït qua doøng soâng sinh töû. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài laøm khoâ caïn bieån phieàn naõo, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài laøm khoâ caïn bieån sinh töû. Nhö vaäy, nhoå baät caây phieàn naõo-nhoå baät caây sinh töû, phaù tan nuùi phieàn naõo- phaù tan nuùi sinh töû, vöôït qua nôi nöông töïa cuûa phieàn naõo-vöôït qua nôi nöông töïa cuûa sinh töû, noùi cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài rôøi boû Taäp ñeá, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài rôøi boû Khoå ñeá. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài chöùng nhaäp Ñaïo ñeá, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài chöùng nhaäp Dieät ñeá. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài rôøi boû Taäp tieán vaøo Ñaïo, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài rôøi boû Khoå tieán vaøo Dieät. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài vöôït leân treân caùc Laäu, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài vöôït leân treân phaùp thuaän theo Laäu. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài vöôït qua boán Boäc löu, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài vöôït qua phaùp thuaän theo Boäc löu. Nhö Boäc löu-thuaän theo Boäc löu, noùi ñeán vöôït qua sai bieät nhö vaäy; AÙch-thuaän theo AÙch, Thuû- thuaän theo Thuû, Thaân heä - thuaän theo Thaân heä, caùc Caùi- thuaän theo caùc Caùi, noùi ñeán vöôït qua cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài phaù tan hai ma, ñoù laø ma phieàn naõo vaø ma trôøi töï taïi; sau khi thoï nhaän thöùc aên roài cuõng phaù tan hai ma, ñoù laø ma uaån vaø ma cheát. Coù ngöôøi noùi: Ban ñaàu thoï nhaän thöùc aên roài tieán vaøo caûnh giôùi Ñaïi Nieát-baøn Höõu dö, sau khi thoï nhaän thöùc aên roài tieán vaøo caûnh giôùi Ñaïi Nieát-baøn Voâ dö. Ñöùc Phaät döïa vaøo caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, noùi ñeán quaû cuûa hai loaïi cuùng döôøng khoâng coù gì sai bieät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.